

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА

Члан 1.

У Закону о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 116/08), у члану 2. став 1. тачка 14. брише се.

Досадашње тачке 15. до 26. постају тачке 14. до 25.

Члан 2.

У члану 6. став 3. речи: „без обзира на“ замењују се речима: „уколико процењена“, а после речи: „тих услуга“ додају се речи: „на годишњем нивоу није већа од 5.000.000 динара“.

У ставу 4. после речи: „мале вредности“ додају се речи: „под условом из става 3. овог члана“.

Члан 3.

У члану 7. став 1. тачка 4. реч: „набавке“ брише се.

Тачке 5., 9. и 14. бришу се.

Досадашње тачке 6. до 8. постају тачке 5. до 7., а досадашње тачке 10. до 13. постају тачке 8. до 11.

Члан 4.

После члана 19., додаје се одељак 9. који гласи:

„9. Спречавање сукоба интереса

Сукоб интереса

Члан 19а

Сукоб интереса у смислу овог закона постоји, када однос представника наручиоца и понуђача може утицати на непристрасност наручиоца при доношењу одлуке у поступку јавне набавке, односно:

1) ако представник наручиоца или са њим повезано лице учествује у управљању понуђача;

2) ако представник наручиоца или са њим повезано лице поседује више од 1% удела, односно акција понуђача;

3) ако је лице повезано са представником наручиоца запослено код понуђача или са њиме пословно повезано.

Сукоб интереса постоји и када је представник наручиоца у односу било какве зависности према лицима која могу да утичу на његову непристрасност при доношењу одлуке.

Представници наручиоца у смислу овог закона су руководиоци наручиоца, лице овлашћено за заступање наручиоца, одговорно лице наручиоца, службеник за јавне набавке запослен код наручиоца, члан комисије за јавну набавку наручиоца, лице које учествује у изради конкурсне

документације, лице које учествује у планирању набавке, члан управног или надзорног одбора наручиоца.

Повезана лица са представником наручиоца су супружник или ванбрачни партнер, крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са другим степеном сродства, усвојилац или усвојеник представника наручиоца, лице на које је представник наручиоца пренео своја управљачка права у управљању понуђача, као и свако друго лице које се према другим околностима може сматрати повезаним са представником наручиоца.

Забрана закључивања уговора

Члан 19б

Наручилац не може закључити уговор о јавној набавци са понуђачем из члана 19а.

Понуђач из члана 19а, не може бити подизвођач понуђачу чија је понуда изабрана као најповољнија, нити члан групе понуђача чија је понуда изабрана као најповољнија.

Обавештење о постојању сукоба интереса

Члан 19в

Наручилац је дужан да Државној ревизорској институцији и државном органу надлежном за борбу против корупције, достави списак лица са којима не може закључити уговор о јавној набавци због постојања сукоба интереса из члана 19а.

Сваки учесник у поступку јавне набавке дужан је да обавести државни орган надлежан за борбу против корупције, уколико има информације о постојању сукоба интереса из члана 19а овог закона.

Члан 19г

Одредбе о забрани сукоба интереса сходно се примењују на однос наручиоца и подносиоца пријаве.“.

Члан 5.

У члану 20. став 2. мења се и гласи:

„Избор најповољније понуде врши се у отвореном или рестриктивном поступку јавне набавке.“.

Члан 6.

Члан 22. мења се и гласи:

„Рестриктивни поступак је поступак који се спроводи у две фазе.

У првој фази наручилац позива сва заинтересована лица да поднесу пријаве и признаје квалификацију подносиоцима пријава на основу претходно одређених услова, а у другој фази позива све подносиоце пријава којима је признао квалификацију (кандидати) да поднесу понуду.

Наручилац признаје квалификацију подносиоцу пријаве за кога утврди да испуњава услове из члана 44. овог закона на основу доказа које подносилац пријаве доставља уз пријаву у складу са чланом 45. овог закона.

Наручилац, у року одређеном у јавном позиву, доноси образложену одлуку о признавању квалификације која садржи листу од најмање пет кандидата и период за који се признаје квалификација који не може бити дужи од три године, а у образложењу одлуке обавезно наводи и разлоге за одбијање осталих пријава.

Одлуку из става 4. овог члана наручилац доставља свим подносиоцима пријава у року од три дана од дана њеног доношења.

Наручилац је дужан да у року од три дана од дана доношења одлуке из става 4. овог члана, достави ради објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” и објави на Порталу јавних набавки, на начин прописан чланом 69. овог закона, обавештење о признавању квалификације које садржи податке о предмету јавне набавке, процењеној вредности јавне набавке, листу кандидата и позив свим заинтересованим лицима да поднесу пријаву у периоду важења листе кандидата.

Наручилац је дужан да листу кандидата ажурира сваких шест месеци признавањем квалификације сваком подносиоцу пријаве који испуњава услове из става 2. овог члана и који је у међувремену поднео пријаву за признавање квалификације.

На захтев сваког заинтересованог лица, услови из става 2. овог члана морају бити доступни.

Након ажурирања листе кандидата наручилац објављује обавештење из става 6. овог члана.

Ако рестриктивни поступак спроводи наручилац из члана 83. овог закона, може донети одлуку из става 4. овог члана која садржи листу од најмање три кандидата, а услове из става 2. овог члана може по потреби ажурирати и позвати све кандидате да поднесу пријаве у складу са ажурираним условима, али листа увек мора садржати најмање три кандидата.

Наручилац може искључити кандидата са листе кандидата само из разлога који се заснивају на условима утврђеним у конкурсној документацији за прву фазу рестриктивног поступка, о чему доноси одлуку која у образложењу садржи разлоге за искључење кандидата и коју у року од три дана од дана њеног доношења доставља свим кандидатима.“.

Члан 7.

У члану 24. став 1. тачка 5. број: „25“ замењује се бројем: „15“.

У тачки 7. после речи: „свих додатних услуга или радова“ додају се у загради речи: „збира вишка, мањка и непредвиђених“, а број: „25“ замењује се бројем: „15“.

Тачка 8. брише се.

Досадашње тачке 9. до 11. постају тачке 8. до 10.

После става 1. додају се нови ставови 2. до 4. који гласе:

„Наручилац је дужан да одлуку о покретању преговарачког поступка из става 1. тачка 3. и 4. овог члана, са свим доказима који потврђују оправданост употребе преговарачког поступка, достави Управи за јавне набавке у року од три дана од дана доношења.

Управа за јавне набавке је дужна да у року од осам дана од дана пријема одлуке из става 2. овог члана, испита постојање основа за спровођење преговарачког поступка и може од наручиоца захтевати додатне информације и

податке које је наручилац дужан да достави у року од два дана од дана пријема таквог захтева. Уколико Управа за јавне набавке утврди да нема основа за спровођење преговарачког поступка, дужна је да о томе обавести наручиоца са предлогом да обустави поступак.

Испитивање одлуке из става 3. овог члана не спречава наставак преговарачког поступка из става 1. тачка 4. овог члана.“

Досадашњи став 4. брише се.

Досадашњи ставови 2. до 7. постају ставови 5. до 9.

У ставу 5. речи: „податке о предмету набавке, о изабраној понуди и о основу“ замењују се речима: „број и датум одлуке, детаљан опис предмета јавне набавке, податке о понуђачу, вредност и друге податке о изабраној понуди, разлог и основ“

У ставу 6. број: „2.“ замењује се бројем: „5.“.

У ставу 9. број: „5.“ замењује се бројем: „6.“.

Члан 8.

У члану 26. став 1. и 2. мењају се и гласе:

„Јавна набавка мале вредности, у смислу овог закона, јесте набавка истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 2.500.000,00 динара.

На набавке истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 300.000,00 динара, наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона.“.

После става 2. додају се нови ставови 3. и 4. који гласе:

„Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке мале вредности, објави позив за подношење понуде на Порталу јавних набавки.

У случају набавки из става 2. овог члана наручилац је дужан да обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене.“.

Досадашњи став 3. постаје став 5.

Члан 9.

После члана 27. додаје се члан 27а који гласи:

„Годишњи план набавки

Члан 27а

Наручилац из члана 3. овог закона је дужан, да до 15. фебруара донесе план набавки за текућу годину који се састоји од плана јавних набавки и плана набавки на које се закон не примењује и који садржи следеће податке:

- 1) редни број (јавне) набавке;
- 2) предмет (јавне) набавке;
- 3) износ планираних средстава за (јавну) набавку;
- 4) податке о апропријацији у буџету, односно финансијском плану за плаћање;
- 5) процењену вредност (јавне) набавке, на годишњем нивоу и укупно;

6) врсту поступка јавне набавке, односно одредбу овог закона на основу које се не примењује на набавку;

7) оквирни датум покретања поступка;

8) оквирни датум закључења уговора;

9) оквирни датум реализације уговора;

Наручилац може изменити годишњи план набавки али тако да све измене буду видљиве у односу на основни план.

Првобитно планирана средства за одређену јавну набавку не могу се повећати за више од 5%, осим у случају елементарних непогода, хаварија или ванредних догађаја чије наступање не зависи од воље наручиоца.

Наручилац је дужан да до 31. марта текуће године, сачини извештај о извршењу годишњег плана набавки за претходну годину, који доставља Државној ревизорској институцији.“.

Члан 10.

У члану 28. став 2. речи: „рестриктивног, односно“ бришу се.

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„У случају примене преговарачког поступка из члана 24. овог закона, одлука садржи и основне податке о лицима која ће бити позвана да учествују у поступку.“.

Досадашњи ставови 3. до 5. постају ставови 4. до 6.

Члан 11.

Члан 29. мења се и гласи:

„Наручилац може, истовремено са доношењем одлуке о покретању поступка, овластити другог наручиоца да у његово име и за његов рачун спроведе поступак јавне набавке или предузме одређене радње у том поступку, уколико процењена вредност јавне набавке није већа од износа из члана 6. став 3. овог закона, али је дужан да о томе претходно обавести Државну ревизорску институцију.“

Члан 12.

После члана 29. додаје се нови члан 29а који гласи:

*„Спровођење поступака јавних набавки од стране
Управе за јавне набавке*

Члан 29а

Наручилац који је директни буџетски корисник у смислу закона којим се уређује буџетски систем може захтевати од Управе за јавне набавке да у његово име и за његов рачун спроведе поступак јавне набавке потрошних добара или услуга из Анекса IА, број категорије 1., 5, 7., 14., и 16.

Управа за јавне набавке прикупља захтеве наручилаца из става 1. овог члана до 31. марта, а затим спроводи поступке јавних набавки као наручилац, у складу са овим законом.

Управа за јавне набавке спроводи искључиво отворени поступак.

Управа за јавне набавке дужна је да спроводи поступке јавних набавки по партијама, када је то могуће.

Након спроведеног поступка јавне набавке, Управа за јавне набавке закључује са најповољнијим понуђачем уговор.

Уколико наручилац који добра и услуге набавља на начин из става 1. овог члана има примедбе на закључени уговор, дужан је да о томе обавести Државну ревизорску институцију.

Министар надлежан за послове финансија ближе уређује спровођење поступака јавних набавки од стране Управе за јавне набавке, подзаконским актом који је дужан да донесе у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.“

Члан 13.

У члану 30. став 8. речи: „и за квалификациони поступак“ бришу се.

Члан 14.

У члану 31. став 1. после речи: „позива“ додају се речи: „у „Службеном гласнику Републике Србије““, после речи: „електронске поште“ запета и речи: „а може је и објавити на Порталу јавних набавки“ бришу се.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Наручилац је дужан да конкурсну документацију објави на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана објављивања јавног позива у „Службеном гласнику Републике Србије“.“

Члан 15.

У члану 32. став 1. после речи: „те измене или допуне“ додају се речи: „објави на Порталу јавних набавки и“.

У ставу 3. после речи: „информацију“ додају се речи: „објави на Порталу јавних набавки и“.

Члан 16.

У члану 37. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Управа за јавне набавке сачињава упутство о начину утврђивања процењене вредности јавне набавке појединих врста добара, услуга и радова.“

Члан 17.

У члану 47. став 2. тачка 1. реч: „пресуда“ замењује се речју: „одлука“.

У тачки 2. после речи: „обезбеђења“ додају се речи: „за озбиљност понуде или“.

Члан 18.

У члану 49. став 3. после речи: „подизвођача“ додају се речи: „и не може ангажовати подизвођаче који нису наведени у уговору, у супротном наручилац ће реализовати средство обезбеђења и раскинути уговор“.

Члан 19.

У члану 52. став 2. тачка 7. везник: „и“ замењује се запетом, а после речи: „технолошке“ додаје се везник: „и“ и реч: „еколошке“.

После става 12. додаје се нови став 13. који гласи:

„Предност дата домаћим понуђачима у ставу 6., 7., 9. и 10. овог члана у поступцима јавних набавки у којима учествују понуђачи из држава потписница Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, примењиваће се сходно одредбама тог споразума.“

Досадашњи став 13. постаје став 14.

Члан 20.

У члану 57. после става 5. додаје се став 6. који гласи:

„Уколико наручилац одбије понуду због неуобичајено ниске цене дужан је да о томе обавести Државну ревизорску институцију.“

Члан 21.

Наслов изнад члана 63. и члан 63. мењају се и гласе:

*„Рок за подношење понуда у отвореном поступку
и пријава у рестриктивном поступку*

Члан 63.

Рок за подношење понуда у отвореном поступку, односно пријава у рестриктивном поступку не може бити краћи од 30 дана од дана објављивања јавног позива у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 22.

У наслову изнад члана 64. после речи: „поступку“ додају се речи: „и пријава у рестриктивном поступку“.

У члану 64. став 1. после речи: „поступку“ додају се запета и речи: „односно пријава у рестриктивном поступку“.

У тачки 3. после речи: „објавио“ додају се речи: „детаљан опис предмета јавне набавке, оквирну вредност и“, а после речи: „све“ додаје се реч: „друге“.

Члан 23.

Наслов изнад члана 65. и члан 65. мењају се и гласе:

*„Рок за подношење понуда у рестриктивном поступку и преговарачком
поступку са објављивањем јавног позива*

Члан 65.

Рок за подношење понуда у рестриктивном поступку не може бити краћи од 20 дана од дана када је наручилац послао позив кандидату.

Рок за подношење понуда у преговарачком поступку са објављивањем јавног позива, не може бити краћи од 25 дана од дана објављивања јавног позива у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 24.

Члан 66. брише се.

Члан 25.

У члану 67. став 1. број: „66.“ замењује се бројем: „65.“, а број: „22“ замењује се бројем: „15“.

У тачки 3. после речи: „објавио“ додају се речи: „детаљан опис предмета јавне набавке, оквирну вредност и“, а после речи: „све“ додаје се реч: „друге“.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Ако у рестриктивном поступку због хитности проузроковане околностима или догађајима чије наступање не зависи од воље наручиоца није могуће поступити у року из члана 65. овог закона, наручилац може да одреди рок за подношење понуде не краћи од десет дана од дана када је послао писани позив кандидату.“.

Члан 26.

Члан 68. брише се.

Члан 27.

Наслов изнад члана 69. и члан 69. мењају се и гласе:

„Начин, врсте и рокови објављивања огласа

Члан 69.

У „Службеном гласнику Републике Србије“ објављују се следећи огласи о јавним набавкама:

1) обавештење о закљученом уговору, претходни распис, обавештење о обустави поступка јавне набавке и обавештење о признавању квалификације, у року од 12 дана од дана достављања;

2) јавни позив и обавештење о избору најповољније понуде, у року од 8 дана од дана достављања;

3) обавештење о избору најповољније понуде из члана 24. став. 1. тачка 4) у року од три дана од дана достављања;

Уколико „Службени гласник Републике Србије“ не може да поступи у року из става 1. овог члана, дужан је да о томе обавести наручиоца.

„Службени гласник Републике Србије“ огласе јавних набавки објављује у посебном издању „Јавне набавке“.

Наручилац је дужан да огласе о јавним набавкама објављује и на Порталу јавних набавки, најкасније са даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Сви огласи о јавним набавкама објављују се на српском језику, а уколико процењена вредност набавке прелази 150.000.000 динара за добра и услуге, односно 300.000.000 динара за радове огласи о јавним набавкама објављују се и на језику који се уобичајено користи у међународној трговини.“.

Члан 28.

Члан 70. брише се.

Члан 29.

У члану 71. став 1. број: „50.000.000“ замењује се бројем: „25.000.000“.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Наручилац је дужан да у претходном распису наведе све податке о планираној јавној набавци које у том тренутку поседује.“.

Члан 30.

У члану 72. став 1. тачка 3. брише се.

Досадашње тачке 4. и 5. постају тачке 3. и 4.

У ставу 2. број: „4“ замењује се бројем: „3“, а број: „5“ бројем: „4“.

У ставу 3. после речи: „из става 1. тач. 2)“, везник: „и“ и број: „3)“ бришу се.

Члан 31.

У члану 76. став 1. тачка 5. испред речи: „недостаци“ додаје се реч: „уочени“.

Члан 32.

У члану 78. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Наручилац је дужан да одбије као неприхватљиву, понуду чија је вредност за више од 15% већа од процењене вредности јавне набавке.“.

Досадашњи ставови 2. до 4. постају ставови 3. до 5.

Члан 33.

У члану 79. став 1., број: „6.“ замењује се бројем: „4.“.

Члан 34.

У члану 82. став 1. после речи: „најповољнија“ додају се речи: „у року од 20 дана од дана доношења одлуке из члана 81. став 1. овог закона“.

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„У случају да наручилац одлучи да дозволи промену цене из разлога одређених у ставу 4. овог члана, дужан је да о томе обавести Државну ревизорску институцију.“

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 35.

У члану 87. став 1. тачка 1. речи: „може слободно нудити“ замењују се речима: „нуди“.

У ставу 2. речи: „за потребе обављања“ замењују се речима: „неопходне за обављање“, а речи: „могу слободно да“ бришу се.

После става 2. додају се ставови 3. и 4. који гласе:

„Наручилац који спроводи набавку добара услуга или радова, не примењујући овај закон на основу става 2. овог члана, дужан је да о томе обавести Управу за јавне набавке.“

Уколико утврди да нису испуњени услови који наручиоца ослобађају примене овог закона, Управа за јавне набавке је дужна да о томе обавести наручиоца са предлогом да набавку спроведе у поступку јавне набавке и истовремено о томе обавештава Државну ревизорску институцију.“.

Члан 36.

У члану 88. број „100.000.000“ замењује се бројем: „50.000.000“, а речи: „из члана 70.“ замењују се речима: „у складу са чланом 71. став 2. и 3.“.

Члан 37.

Члан 89. брише се.

Члан 38.

Члан 99. мења се и гласи:

„Управа за јавне набавке обавља следеће послове:

- 1) учествује у припреми прописа у области јавних набавки;
- 2) спроводи поступке јавних набавки из члана 29а овог закона;
- 3) пружа саветодавну помоћ наручиоцима и понуђачима;
- 4) прати поступке јавних набавки и обавештава наручиоце у случају кршења овог закона;
- 5) испитује основаност спровођења поступка из члана 24. став 1. тачка 3. и 4. и постојање услова из члана 87. став 2. овог закона;
- 6) подноси захтев за заштиту права у случају повреде јавног интереса;
- 7) обавештава Државну ревизорску институцију и буџетску инспекцију када утврди неправилности у спровођењу поступака јавних набавки и достављању извештаја о јавним набавкама;
- 8) покреће прекршајни поступак када утврди неправилности у спровођењу поступака јавних набавки и достављању извештаја о јавним набавкама;
- 9) покреће поступак за утврђивање ништавости уговора о јавној набавци;
- 10) издаје сертификате службеницима за јавне набавке и води регистар службеника за јавне набавке којима су издати сертификати;
- 11) објављује и дистрибуира одговарајућу стручну литературу;
- 12) припрема моделе одлука и других аката које наручилац доноси у поступцима јавне набавке;
- 13) прикупља информације о јавним набавкама у другим државама;
- 14) —прикупља статистичке и друге податаке о спроведеним поступцима, закљученим уговорима о јавним набавкама и о ефикасности система јавних набавки у целини;
- 15) формира и одржава Портал јавних набавки ради унапређења опште информисаности наручилаца и понуђача;
- 16) сарађује са страним институцијама и стручњацима из области јавних набавки;
- 17) сарађује са другим државним органима и организацијама, организацијама за обавезно социјално осигурање, као и органима територијалне аутономије и локалне самоуправе;
- 18) друге послове у складу са законом.

За свој рад Управа за јавне набавке одговара Влади и дужна је да до 31. маја текуће године, достави збирни извештај о јавним набавкама и посебно извештај о јавним набавкама из члана 29а овог закона.“.

Члан 39.

У члану 100. после става 6. додаје се став 7. који гласи:

„Републичка комисија доставља Народној скупштини шестомесечни извештај о свом раду у којем посебно наводи:

- 1) неправилности које су честе у поступцима јавних набавки и мере које је предузела да се уочене неправилности отклоне;
- 2) поступцима у којима је донета одлука из члана 108. став 1. и поступцима у којима је додељена накнада из члана 116а овог закона;
- 3) прекршајним и судским поступцима које је покренула;
- 4) другим активностима које преузима ради заштите права понуђача и јавног интереса;
- 5) поступцима у којима није поступила у роковима које предвиђа овај закон и разлозима за кашњење;
- 6) проблемима на које наилази у свом раду.“.

Члан 40.

У члану 101. став 1. тачка 3. мења се и гласи:

„3) одлучује о предлогу наручиоца из члана 108. став 3. и предлогу подносиоца захтева за заштиту права из члана 108. став 6. овог закона;“

У тачки 4. после речи: „права“ додају се речи: „и о накнади измакле користи“.

После тачке 5. додају се нове тачке 6. и 7. које гласе:

- „6) покреће прекршајни поступак;
- 7) покреће поступак за утврђивање ништавости уговора о јавној набавци;“.

Досадашње тачке 6. и 7. постају тачке 8. и 9.

Члан 41.

У члану 102. став 6. реч: „општинског“ замењује се речју: „основног.“

Члан 42.

У члану 107. став 1. мења се и гласи:

„Захтев за заштиту права подноси се Републичкој комисији, а предаје наручиоцу.“.

У ставу 5. број: „2.“ Замењује се бројем: „5.“.

У ставу 8. реч: „подноси“ замењује се речју: „предаје“.

У ставу 9. реч: „Копију“ замењује се речју: „Примерак“.

Члан 43.

Члан 108. мења се и гласи:

„Захтев за заштиту права задржава даље активности наручиоца у поступку јавне набавке до доношења одлуке о поднетом захтеву за заштиту права, ако Републичка комисија на предлог наручиоца не одлучи другачије.

Одлуку из става 1. овог члана, Републичка комисија доноси у случају када би задржавање активности наручиоца у поступку јавне набавке проузроковало велике тешкоће у пословању које су несразмерне вредности јавне набавке, односно значајно угрозило интерес Републике Србије.

Ако наручилац сматра да постоје услови из става 2. овог члана, дужан је да одмах по пријему, без претходне провере, захтев за заштиту права и комплетну документацију из поступка јавне набавке достави Републичкој комисији са образложеним предлогом за доношење одлуке из става 1. овог члана.

Уколико утврди да су испуњени услови из става 2. овог члана, Републичка комисија доноси решење којим усваја предлог наручиоца у року од пет дана од дана пријема предлога.

Ако Републичка комисија донесе решење из става 4. овог члана, наручилац је дужан да о томе обавести све учеснике у поступку.

Ако је захтев за заштиту права уложен у случају спровођења преговарачког поступка из члана 24. став 1. тачка 4., подносилац захтева може предложити да Републичка комисија донесе решење којим се забрањује наручиоцу да закључи, односно изврши уговор о јавној набавци.

Републичка комисија ће решењем усвојити предлог подносиоца захтева за заштиту права уколико утврди да би закључење, односно извршење уговора о јавној набавци, без претходне провере правилности поступка проузроковало значајну штету по јавна средства.

Ако Републичка комисија донесе решење из става 7. овог члана, наручилац не може закључити односно извршити уговор о јавној набавци.

Након доношења решења из става 4. и 7. овог члана поступак се наставља пред Републичком комисијом у складу са одредбама члана 113. до 117. овог закона.“.

Члан 44.

Наслов изнад члана 111. и члан 111. мењају се и гласе:

*„Поступање наручиоца после претходног испитивања
захтева за заштиту права*

Члан 111.

После претходног испитивања, у року од пет дана од дана пријема уредног захтева за заштиту права, наручилац ће:

- 1) решењем усвојити захтев за заштиту права;
- 2) доставити комплетну документацију из поступка јавне набавке Републичкој комисији ради одлучивања о захтеву за заштиту права.

Решење из става 1. тачка 1. овог члана наручилац доставља подносиоцу захтева и Републичкој комисији у року од три дана од дана доношења.

После пријема писменог обавештења о повлачењу захтева за заштиту права, наручилац, односно Републичка комисија ће закључком обуставити поступак заштите права.“

Члан 45.

Члан 112. брише се.

Члан 46.

У наслову изнад члана 113. речи: „Наставак поступка“ замењују се речју „Поступак“.

У члану 113., став 1. брише се.

Члан 47.

У члану 114. став 5. реч: „десет“ замењује се речју: „пет“.

Члан 48.

После члана 116. додаје се члан 116а који гласи:

„Накнада измакле користи

Члан 116а

Ако је захтев за заштиту права основан, у смислу да би правилном применом овог закона понуда подносиоца захтева за заштиту права била изабрана као најповољнија, а наручилац је закључио уговор о јавној набавци супротно члану 108. овог закона, или након што је Републичка комисија донела решење из члана 108. став 4. овог закона, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права надокнадити трошкове припремања понуде и измаклу корист у износу који одреди Републичка комисија, а највише до 3% од вредности закљученог уговора о јавној набавци.“

Члан 49.

У члану 117. став 1. тачка 1. речи: „односно изјашњење о наставку поступка пред Републичком комисијом“ и речи: „односно изјашњење“ бришу се, а број: „108.“ замењује бројем: „115.“.

У ставу 2. тачка 3. речи: „или у вези са наставком поступка по доношењу одлуке наручиоца из члана 112. овог закона“ бришу се.

После тачке 3. додају се тачке 4. и 5. које гласе:

„4) усваја предлог из члана 108. став 3. и члана 108. став 6. овог закона, уколико је предлог основан.

5) одбија предлог из члана 108. став 3. и члана 108. став 6. овог закона, уколико је предлог неоснован.“

Члан 50.

У члану 118. став 4. речи: „орган надлежан за послове ревизије јавних средстава“ замењује се речима: „Државну ревизорску институцију“.

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„У случају из става 4. овог члана Републичка комисија подноси захтев за покретање прекршајног поступка.“

Досадашњи ставови 5. до 7. постају ставови 6. до 8.

Члан 51.

Члан 121. мења се и гласи:

„Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај наручилац:

1) ако не објави, не достави конкурсну документацију свима који су је тражили, или је наплати више од трошкова умножавања и достављања (чл. 31. и 32.);

2) ако записник о поступку отварања понуда не садржи све прописане податке из члана 76.;

3) ако својим интерним актом не одреди радно место за обављање послова јавних набавки из члана 97. став 1. овог закона;

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице наручиоца новчаном казном од 20.000 до 80.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај наручилац:

1) ако понуђачу не омогући увид у податке о спроведеном поступку јавне набавке (члан 10.);

2) ако не води евиденцију о јавној набавци (члан 14. став 1. и 3.);

3) ако се не придржава прописаног језика у припреми конкурсне документације и вођењу поступка (члан 15.);

4) ако започне поступак јавне набавке пре него што се испуне предвиђени услови (члан 27.);

5) ако овласти дугог наручиоца да спроведе поступак јавне набавке супротно члану 29. овог закона;

6) ако при припреми конкурсне документације не поштује важеће техничке нормативе, стандарде и друге техничке прописе (чл. 38- 43);

7) ако у року из члана 97. став 6. овог закона примљеном лицу не омогући да стекне сертификат службеника за јавне набавке;

8) ако не обавести све учеснике у поступку о донетој одлуци Републичке комисије (члан 117);

9) ако не омогући запосленом лицу које обавља послове јавних набавки да у року из члана 126. став 7. овог закона стекне сертификат службеника за јавне набавке.

За прекршај из става 3. овог члана казниће се и одговорно лице наручиоца новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара.

Новчаном казном од 300.000 до 1.300.000 динара казниће се за прекршај наручилац:

1) ако не заштити податке наведене у понуди, сагласно одговарајућем степену поверљивости (чл. 12. и 13.);

2) ако не чува документацију о јавној набавци (члан 14. став 2.);

3) ако закључи уговор о јавној набавци у случају постојања сукоба интереса или не достави обавештење о лицима са којима не може закључити уговоре о јавној набавци (члан 19а до 19г);

4) ако закључи уговор о јавној набавци без претходно спроведеног поступка прописаног овим законом (члан 20. и 21.);

5) ако не ажурира листу кандидата сваких шест месеци или у другој фази рестриктивног поступка не пошаље позив за подношење понуда свим кандидатима (члан 22.);

6) ако не достави одлуку о покретању преговарачког поступка из члана 24. став 1. тачке 3. и 4. Управи за јавне набавке или не објави обавештење о избору најповољније понуде (члан 24. став 2. и 5.)

7) ако не сачини Годишњи план набавки, не евидентира његове промене, изврши промену плана супротно прописаним условима или не достави извештај о извршењу плана Државној ревизорској институцији (члан 27а);

8) ако започне поступак јавне набавке пре него што претходно донесе одлуку о покретању поступка јавне набавке и акт о образовању комисије за јавну набавку (члан 28.);

9) ако предмет уговора, услове, техничке спецификације или друге елементе конкурсне документације прилагоди конкретном понуђачу или ако не одбије понуду понуђача који је учествовао у припреми конкурсне документације или неког њеног дела (чл. 9. и 39);

10) ако предвиди услове за учествовање и критеријуме који нису у сагласности с овим законом или промени услове и критеријуме пошто је јавни позив објављен, а да о томе не обавести лица која су примила конкурсну документацију (члан 32. и члан 44. до 52.);

11) ако не поштује рокове за објављивање јавног позива и подношење понуда (члан 59. до 67.);

12) ако не објави прописане огласе о јавној набавци у „Службеном гласнику Републике Србије” и на Порталу јавних набавки, на начин прописан чланом 69. овог закона;

13) ако изабере као најповољнију понуду понуђача чија је вредност за више од 15% већа од процењене вредности јавне набавке (члан 78. став 2.).

14) ако не обавести Државну ревизорску институцију о одлуци да дозволи промену цене (члан 82. став 5.);

15) ако не обавести Управу за јавне набавке о спровођењу набавке на коју не примењује овај закон (члан 87. став 3.)

16) ако не достави податке о спроведеним поступцима јавних набавки Управи за јавне набавке (чл. 94. и 95);

17) ако закључи уговор о јавној набавци пре истека рока за подношење захтева за заштиту права (члан 107. став 4. и 5.);

18) ако закључи уговор о јавној набавци у случају поднетог захтева за заштиту права (члан 108.);

19) ако не одустане од закључења, односно извршења уговора након доношења решења из члана 108. став 7. овог закона.

20) ако не достави документацију из члана 111. став 1. овог закона;

21) ако не поступи по налозима Републичке комисије у року из члана 118. овог закона;

За прекршај из става 5. овог члана казниће се и одговорно лице наручиоца новчаном казном од 100.000 до 300.000 динара.“

Члан 52.

Члан 122. мења се и гласи:

„Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај понуђач, односно подносилац пријаве:

- 1) ако не обавести наручиоца о промени података (члан 45. став 10);
- 2) ако након што је његова понуда изабрана као најповољнија одбије да закључи уговор о јавној набавци;
- 3) ако као подизвођача ангажује лице које није наведено у понуди и уговору о јавној набавци (члан 49.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице понуђача, односно подносиоца пријаве новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај понуђач, односно подносилац пријаве:

- 1) ако даје нетачне податке у погледу стручних референци (члан 46);
- 2) ако даје нетачне податке у документима којима доказује испуњеност услова (члан 45. и 48.).

За прекршај из става 3. овог члана казниће се и одговорно лице понуђача новчаном казном од 100.000 до 300.000 динара.

За прекршаје из става 1. и 3. овог члана казниће се и физичко лице као понуђач, односно подносилац пријаве, новчаном казном у износу предвиђеном за одговорно лице понуђача.“

Члан 53.

У Анексу IA, број категорије 5., речи у загради: „осим услуга гласовне телефоније, телекса, радио телефоније, пејџинга, интернета и сателитских услуга“ бришу се.

Члан 54.

Обавезује се Влада Републике Србије, да омогући рад Управе за јавне набавке и Републичке комисије у складу са овим законом.

Члан 55.

Овлашћује се Законодавни одбор Народне скупштине да утврди пречишћени текст Закона о јавним набавкама.

Члан 56.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона налази се у члану 97. став 1. тачка 6. 11. и 16. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006), по којем Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, контролу законитости располагања средствима правних лица, финансијску ревизију јавних средстава, прикупљање статистичких и других података од општег интереса и организацију, надлежности и рад републичких органа. Истовремено, сходно члану 107. Устава, право предлагања закона, других прописа и општих аката имају сваки народни посланик, Влада, скупштина аутономне покрајине или најмање 30.000 бирача.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 116/2008.), требало је да усклади систем јавних набавки са оним у Европској унији, односно са Директивама 2004/18/EЗ и 2004/17/EЗ. Међутим, важећи закон није регулисао све што предвиђају ове директиве и није узео у обзир специфичне прилике у којима се Србија налази (директиве служе за хармонизацију, а не унификацију прописа држава чланица). Директиве предвиђају минимум ограничења које закони држава чланица морају да садрже, али је остављено да саме одреде, ако је то потребно и већа ограничења, односно строжије услове.

Постојећи закон предвиђа могућност широке употребе преговарачког поступка без објављивања јавног позива (даље у тексту: преговарачки поступак), без механизма претходне контроле, већ само контролу на основу извештаја и ревизије, када је уговор о јавној набавци већ закључен и извршен. Према Извештају Управе за јавне набавке за 2009. годину, укупна вредност јавних набавки које су спроведене у преговарачком поступку без објављивања јавног позива је 49.806.226.000 динара без ПДВ-а, или 31% од укупне вредности свих јавних набавки. Према наведеном извештају, удео преговарачког поступка без објављивања јавног позива у укупном броју поступака је 21% што указује да је њихова појединачна вредност већа у односу на остале транспарентне поступке, а што је још један негативан показатељ. Основ из члана 24. став 1. тачка 3. заступљен је у 50% случајева преговарачких поступака, док је основ из тачке 4. (изузетна хитност) заступљен у 15% случајева. Важећи закон предвиђа да се у случају преговарачког поступка из члана 24. став 1. тачка 4. уговор о јавној набавци може закључити и реализовати без обзира на поднет захтев за заштиту права, и без могућности да се то спречи, чак и када је очигледно да је закон прекршен.

Предлогом закона уводи се механизам претходне контроле примене преговарачких поступака који се најчешће користе (члан 24. став 1. тачка 3. и 4.) коју врши Управа за јавне набавке као стручна организација. Предлог закона одређује и да обавештење о избору најповољније понуде садржи све потребне податке о поступку на основу којих заинтересовано лице може поднети захтев за заштиту права. Прецизира се појам додатних радова и укида се основ за спровођење преговарачког поступка из члана 24. став 1. тачка 8. закона. Члан 108. закона допуњен је могућношћу да Републичка комисија, на предлог подносиоца захтева за заштиту права (у пракси би то требало најчешће да буде Управа за јавне набавке) може да спречи закључење, односно извршење уговора о јавној набавци додељеног на основу члана 24. став 1. тачка 4.

Државна ревизорска институција која је Уставом одређена као највиши орган ревизије јавних средстава добија овим предлогом закона већа овлашћења, која иду за тим да омогуће и ревизију аката о текућем и планираном пословању наручилаца (члан 9. став 2. Закона о државној ревизорској институцији („Сл. гласник РС“ 101/05, 54/07 и 36/10)). На овај начин се ствара додатна могућност да се наручиоци спрече да закључе штетне уговоре, а Државна ревизорска институција има прелиминарне податке који јој могу помоћи у вршењу ревизије.

Поступак јавне набавке мале вредности је веома нетранспарентан, због чега треба смањити његову примену што Предлог чини кроз смањење граничне вредности за примену овог поступка и одређивање највеће могуће вредности услуга из Анекса IB на које се овај поступак може примењивати.

Предлогом се укидају неоправдани основи за изузеће од примене закона.

Вађежи закон је пропустио да уреди ситуацију у којој постоји сукоб интереса између представника наручиоца и понуђача. Предлогом се додаје нови одељак којим се дефинише сукоб интереса у поступку јавне набавке.

Предлогом закона се дефинише годишњи план набавки чиме је још једна празнина у закону попуњена. Предвиђа се и обавеза евидентирања свих промена и достављање извештаја о реализацији плана Државној ревизорској институцији.

Предлогом се рестриктивни поступак уводи као правило. На основу Извештаја Управе за јавне набавке вредносни удео рестриктивног поступка у укупним набавкама је 18 %, што је скоро дупло мање од преговарачког. Предлогом рестриктивни поступак постаје потпуно транспарентан јер предвиђа ажурирање листе кандидата сваких шест месеци, при чему листа мора имати најмање пет кандидата. Укинут је квалификациони поступак, с тим да је наручиоцима који обављају делатности из члана 85. закона остављена могућност да ажурирају услове за квалификацију.

Предлог закона уводи могућност да се један део набавки централизује, кроз спровођење поступака од стране Управе за јавне набавке. Предвиђа се да Управа спроводи само набавке за потребе директних буџетских корисника, како би се ово решење уводило постепено.

Важећи закон предвиђа обавезу за „Службени гласник Републике Србије“ да огласе о јавним набавкама објављује у року од 15 дана од дана достављања, при чему се овај рок не поштује увек. Предлогом закона одређени су различити рокови у којима је „Службени гласник Републике Србије“ дужан да објави поједине врсте огласа, чиме је омогућено да се приоритетнији огласи у краћем року објаве.

Рокови за подношење понуда, односно пријава су промењени и прилагођени, као најкраћи дозвољени, чиме се наручиоци не ослобађају обавезе да рок прилагоде сложености поступка и документације. Укинута су непотребни изузеци и цео одељак поједностављен.

Закон у члану 78. предвиђа да наручилац може, али не мора да обије неприхватљиву понуду, односно може да је изабере као најповољнију. То наручиоци понекад злоупотребљавају бирајући као најповољнију понуду чија је вредност знатно већа од процењене вредности јавне набавке. Зато се предлаже решење по којем су дужни да када је вредност понуде већа за више од 15% од процењене вредности, такву понуду одбију.

Предлог закона уводи и додатну контролу у део који се тиче реализације набавке, промену цене након закључења уговора.

Предлогом закона се коригује могућност да наручиоци не примењују закон када набављају добра, услуге или радове за потребе обављања комуналних делатности.

Овлашћења Управе за јавне набавке и Републичке комисије значајно су повећана укључујући и могућност покретања прекршајног поступка и поступка за утврђивање ништавости. Поступак заштите права понуђача и јавног интереса поједностављен је и усаглашен са општим управним поступком, тако да је понуђачима лакше да остваре своја права. С друге стране дате су нове могућности, чиме је поступак заштите флексибилнији и може да понуди више решења која одговарају датој ситуацији.

Постојећи закон је једним чланом прописао прекршаје где је забрањено једном новчаном казном у истом распону за различите повреде закона, које нису и не могу бити једнако штетне. Због тога се Предлогом закона уводе три категорије прекршаја и различити распони новчаних казни, при чему су знатно повећане казне за одговорна лица наручиоца и понуђача.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 2. предвиђа се да се на набавке Услуга из Анекса IB примењују одредбе закона којима се уређују јавне набавке мале вредности уколико је вредност тих услуга до 5.000.000,00 динара на годишњем нивоу. Постојећим решењем се неоправдано набавке из поменутог анекса, без обзира на њихову вредност на годишњем нивоу, сматрају малим набавкама. Начин на који је поступак регулисан Правилником о поступку јавне набавке мале вредности („Сл. гласник РС“ 50/09) чини га затвореним и на неки начин преговарачким. Истина, наручилац је дужан да пошаље позив на адресе три потенцијална понуђача, али му је довољна само једна одговарајућа понуда да би закључио уговор.

Чланом 3. бришу се три основа за изузеће од примене закона. Набавка услуга интернета, гласовне телефоније, телекса, радио-телефоније, пејџинга, интернета и сателитских постаје јавна набавка, зато што у овој области углавном постоји конкуренција, (неке од услуга су технички превазиђене), а тиме се врши и усклађивање постојећег закона са Директивом Европске уније 2004/17/EЗ. Набавка добара ради њихове даље продаје или ради пружања услуга под условом да наручилац нема посебна или искључива права, неоправдано је изузета од примене закона, зато што у члану 87. већ постоје изузеци за наручиоце који обављају комуналне делатности, да на набавке за потребе обављања тих делатности у условима конкуренције не примењују закон. Зато се предлаже брисање овог изузетка. Набавка услуга физичких лица, предузетника и правних лица која у име и за рачун и под надзором Агенције за приватизацију обављају послове из делатности стечајног управника постаје јавна набавка. Постојеће решење неоправдано изузима од примене закона Агенцију за приватизацију приликом набавке услуга лица који обављају послове стечајног управника. Агенција за приватизацију је наручилац и има велика дискрециона права и овлашћења у располагању државном имовином кроз приватизацију па је непримењивање закона у овом случају неприхватљиво.

Чланом 4. додаје се нови одељак, којим се спречава могућност да одређени односи који представљају сукоб интереса произведу кршење основних начела закона. Дефинише се однос наручиоца и понуђача који представља сукоб интереса, представници наручиоца који могу бити у сукобу

интереса и повезана лица. Забрањује се закључивање уговора са понуђачима у односу на које постоји сукоб интереса и њихово ангажовање као подизвођача. Наручилац је дужан да достави списак лица са којима не може закључити уговор о јавној набавци због постојања сукоба интереса, Државној ревизорској институцији и државном органу за борбу против корупције.

Члан 5. одређује и рестриктивни поступак као поступак који се уз отворени, може увек примењивати чиме се стварају услови за његову чешћу употребу, јер он омогућује брже спровођење поступака у другој фази, уз мање трошкове.

Члан 6. дефинише рестриктивни поступак као поступак који се одвија у две фазе. Предлогом се овај поступак одређује на начин да не ограничава конкуренцију јер наручилац мора на листи да има најмање 5 кандидата и обавезан је да током важења листе кандидата исту ажурира сваких шест месеци. Предвиђено је објављивање обавештења о признавању квалификације (и након ажурирања) којим се омогућује свим заинтересованим лицима која нису учествовала у поступку да поднесу накнадно пријаве. Продужава се период важења листе кандидата, зато што је прва фаза рестриктивног поступка сложена и није економично често је спроводити. Објављивањем обавештења и ажурирањем листе рестриктивни поступак постаје транспарентнији, а кандидати ажурирањем листе добијају све већу конкуренцију, док наручиоци из члана 83. закона имају могућност и да рестриктивне услове ажурирају и позову све кандидате да поднесу пријаве у складу са ажурираним условима.

Чланом 7. се вредност додатних испорука, услуга и радова смањује на 15 % процената вредности првобитно закљученог уговора. Додатни радови одређују се као збир вишка, мањка и непредвиђених радова, зато што у пракси настаје проблем око дефинисања додатних радова, нарочито ако се има у виду различитост радова у односу на добра и услуге. Накнадни радови не могу бити додатни у смислу основа за спровођење преговарачког поступка, јер нису неопходни за извршење уговора већ су накнадни захтеви наручиоца, док су вишкови веће количине уговорених радова, а непредвиђени су нужни за реализацију уговора и зато се могу сматрати основом за спровођење преговарачког поступка. Да би се спречило да се додатне услуге, односно додатни „слични“ радови уговарају у преговарачком поступку у периоду од три године након закључења уговора, предлаже се брисање тачке 8. у члану 24. став 1. важећег закона, која то омогућује. Предвиђа се обавеза за наручиоца да одлуку о покретању поступка на основу члана 24. став 1. тачка 3. и 4. достави Управи за јавне набавке која ће у кратком року који не задржава поступак, испитати постојање основа за такав поступак. Уколико утврди да нема основа за спровођење преговарачког поступка, Управа за јавне набавке дужна је о томе обавестити наручиоца са предлогом да такав поступак обустави. Уколико наручилац не поступи по предлогу, Управа може према члану 107. став 2. закона поднети захтев за заштиту права.

Чланом 8. одређена је јавна набавка мале вредности. Дат је номнални, фиксни износ процењене вредности јавне набавке, који представља границу за коришћење поступка јавне набавке мале вредности и одређен је износ процењене вредности набавке, испод којег наручиоци нису у обавези да примењују закон. На овај начин сужена је могућност примене поступка јавне набавке мале вредности. Истовремено, наручилац је обавезан да у овом поступку објави јавни позив на Порталу јавних набавки, како би се омогућило да у поступку учествују и лица којима није послао позив за подношење понуде. На тај начин се повећава конкуренција и у овом поступку.

Чланом 9. предвиђена је обавеза наручиоца да сачини план набавки, евидентира његове промене тако да оне у самом плану буду видљиве и да обавештава Државну ревизорску институцију о његовом извршењу. План набавки је веома важан (представља основу система јавних набавки), а наручиоци често поступају од случаја до случаја, средства ненаменски троше, без евидентирања таквих промена. Због тога је Предлог закона одредио његову минималну садржину и обавезу евидентирања његових промена. Предвиђена је и обавеза да наручилац у плану евидентира и набавке на које закон не примењује како би се имао бољи увид у број, основаност и вредност набавки које су изузете од примене закона. Планирана средства за одређену јавну набавку могу се повећати за највише 5%, изузев у случају елементарних непогода или ванредних догађаја.

Члан 10. предвиђа обавезу наручиоца да у одлуци о покретању преговарачког поступка без објављивања јавног позива наведе лица која ће позвати да учествују у поступку. На овај начин се омогућује да претходна провера основаности спровођења поступка буде ефикаснија.

Чланом 11. се наручилац се обавезује да претходно обавести Државну ревизорску институцију, када намерава да овласти другог наручиоца да у његово име спроведе поступак јавне набавке или предузме одређене радње у поступку. Наручилац може овластити другог наручиоца да у његово име спроведе поступак јавне набавке уколико процењена вредност јавне набавке није већа од 5.000.000 динара.

Члан 12. предвидео је да Управа за јавне набавке спроводи јавне набавке (отворени поступак) за наручиоце и то искључиво потрошних добара и одређених услуга. На тај начин се могу смањити трошкови и број истоврсних поступака. Примера ради Управа за јавне набавке може набављати папир за штампу, тонере и слично за потребе свих министарстава, уместо што свако министарство спроводи одвојено набавку. На овај начин је и контрола поступка боља. Предвиђено је да се набавке спровode искључиво за директне кориснике буџетских средстава (због капацитета Управе за јавне набавке и ради праћења ефеката овог решења), а накнадно се може проширити и на остале наручиоце. Одређено је да Управа набавља потрошна добра и неке уобичајене услуге које нису специфичне како би Уговор о јавној набавци могао да се примени на што више наручилаца.

Чланом 14. предвиђена је обавеза наручиоца да конкурсну документацију објави на Порталу јавних набавки, чиме се спречава могућност наплате конкурсне документације изнад трошкова умножавања и супротно одредбама закона.

Чланом 15. предвиђена је обавеза објављивања измена, допуна и појашњења конкурсне документације.

Чланом 16. предвиђена је обавеза Управе за јавне набавке као стручне организације у области јавних набавки да сачини Упутство о начину одређивања процењене вредности јавне набавке. Важећи закон даје само упутства са становишта буџета и буџетског система, али ближе не одређује начине процене.

Чланом 17. уместо речи „пресуда“ предвиђа се реч „одлука“, зато што одлука суда може бити и решење (решење о дозволи извршења на основу веродостојне исправе). Овим чланом се предвиђа као доказ негативне референце и реализација средства обезбеђења за озбиљност понуде које се реализује када изабани понуђач одбије да закључи уговор.

Чланом 18. предвиђено је да наручилац реализује средство обезбеђења и раскине уговор уколико изабрани понуђач као друга уговорна страна, ангажује као подизвођача лице које није наведено као такво у понуди и уговору.

Чланом 19. предвиђена је изричито, могућност за наручиоце да као елемент критеријума одреде и еколошке предности. Унета је одредба којом се предвиђа да се у случају понуђача из земаља чланица Европске уније предности које постоје за домаће понуђаче примењују у складу са Споразумом о стабилизацији и придруживању.

Члан 20. обавезује наручиоца да достави обавештење Државној ревизорској институцији када понуду одбије због неуобичајено ниске цене. На овај начин је повећана је контрола наручилаца, јер се дешава да се набављају добра и услуге већег квалитета од оног који би задовољио потребе наручиоца.

Члан 21. предвиђа рок за подношење понуда у отвореном поступку и пријава у рестриктивном. Важећи закон изједначава отворени поступак и другу фазу рестриктивног у погледу општег рока што је неоправдано јер је смисао друге фазе да се спроведе што брже, кандидати су се квалификовали (што подразумева да су највећи део услова већ испунили) у претходној фази. С друге стране важећи закон за прву фазу предвиђа најкраћи рок од 25 дана од дана објављивања позива. Предлогом се ове нелогичности отклањају.

Члан 22. предвиђа да претходни распис који је основ за скраћење рока у отвореном и рестриктивном поступку мора да садржи детаљан опис предмета јавне набавке и оквирну вредност, јер без ових информација претходни распис не даје могућност заинтересованим лицима да се на време припреме за учешће у поступку.

Чланом 23. се одређује рок за подношење понуда у преговарачком поступку са објављивањем јавног позива и у рестриктивном поступку (другој фази). Рок за подношење понуда у другој фази рестриктивног је смањен, јер се ради о кандидатима.

Чланом 24. брише се општи рок за подношење понуда у рестриктивном поступку од 30 дана.

Чланом 25. се додатно скраћује рок за подношење понуда у рестриктивном поступку, када је објављен претходни распис и у њему детаљан опис предмета јавне набавке (јер се позив шаље кандидатима који су се већ квалификовали за одређену врсту набавке), као и оквирна вредност. Овим чланом се обједињују сви основи за скраћење рокова у рестриктивном поступку укључујући и хитност. Такође, овај кратак рок у случају хитности би требало да подстакне наручиоце да уколико имају листу кандидата користе другу фазу рестриктивног поступка уместо преговарачког.

Чланом 26. укида се могућност коју пружа важећи закон да се због хитности скрати рок у првој фази рестриктивног поступка.

Чланом 27. скраћују се и одређују различити рокови за поједине врсте огласа. „Службени гласник Републике Србије“ се обавезује да огласе о јавним набавкама објављује у посебном издању „Јавне набавке“ чиме се стичу услови за брже објављивање и поштовање рокова из закона, а претплата на издање постаје јефтинија. Обавезује се наручилац да све огласе о јавним набавкама без обзира на процењену вредност јавне набавке објављује на Порталу јавних набавки.

Чланом 28. усклађује постојеће решење са предложеним изменама, односно брише се члан 70. закона.

Чланом 29. смањује се оквирна вредност јавне набавке за коју је потребно објавити претходни распис и предвиђа се да је наручилац дужан да у претходном распису објави све информације о набавци које у том тренутку поседује.

Члан 31. одређује да се у записник уносе уочени недостаци, чиме се прецизира да чланови комисије наручиоца нису дужни да приликом отварања понуда анализирају понуде у погледу њихове исправности. Ово је потребно зато што се дешава да се отварање понуда претвори у расправу о исправности понуде.

Члан 32. одређује обавезу за наручиоца да одбије неприхватљиву понуду чија је вредност за 15 % већа од процењене вредности јавне набавке. На овај начин спречава се могућност да наручиоци изврше набавку у вредности која је знатно (више од 15%) изнад планиране (процењене), а да додатна средства обезбеде тренутном изменом плана набавке у току самог поступка јавне набавке (након отварања понуда). Наручиоци често без испитивања и обавештавања о тржишту, одреде процењену вредност јавне набавке, која се најчешће поклапа са финансијским средствима која су планирана за набавку. Због тога се дешава да је вредност најповољније понуде знатно изнад или испод процењене вредности, па чак и за више од 50%. Чланом 16. Предлога закона је зато и предвиђена обавеза Управе за јавне набавке да сачини упутство о начину утврђивања процењене вредности јавне набавке, а овим чланом се наручиоци додатно стимулишу да вредност јавне набавке пажљивије процењују, како би однос уговорене и процењене вредности била један од показатеља ефикасности спроведеног поступка.

Члан 33. врши усклађивање са предложеним решењима.

Члан 34. обавезује наручиоца да закључи уговор о јавној набавци у року од 20 дана од дана доношења одлуке о избору најповољније понуде, наравно под условом да најпре протекну рокови из члана 107. и да не буде уложен захтев за заштиту права. Наручилац је дужан да обавести Државну ревизорску институцију у случају када дозволи промену цене након закључења уговора. На овај начин Државна ревизорска институција приликом вршења ревизије, може усмерити пажњу на тај случај и лакше утврдити евентуалне неправилности.

Чланом 35. коригују се услови који омогућавају, најчешће јавним предузећима, да непримењују закон за набавке које су им потребне за обављање делатности. У Србији готово да не постоје наручиоци из члана 84. закона (привредни субјекти у већинском приватном власништву којима је држава или локална самоуправа доделила искључива или посебна права на обављање комуналних делатности). Делатности из члана 85. закона обављају углавном јавна предузећа која немају конкуренцију. Важећи закон дозвољава јавним предузећима да на набавке за потребе обављања комуналних делатности не морају да примењују закон, уколико немају правни монопол (иако имају технички монопол) и уколико формално постоји могућност конкуренције (иако је нема). Предлог закона управо зато уводи услове који за изузимање од примене закона захтевају постојање конкуренције. У јавним предузећима крије се и највећи потенцијал за уштеде, па би њихово неоправдано ослобађање од примене овог закона у условима непостојања конкуренције био велики корак назад.

Чланом 36. смањује се оквирна вредност јавне набавке (за потребе обављања делатности из члана 85. важећег закона) за коју је потребно објавити претходни распис и врши се измена у складу са решењима предложеним у претходним члановима Предлога закона.

Чланом 37., (1., 13. и 30.) укида се квалификациони поступак. Важећи закон одређује квалификациони поступак као начин спровођења рестриктивног поступка у областима водопривреде, енергетике, рударства, саобраћаја и телекомуникација. Овај поступак нема оправдање у нашим условима, када делатности од општег интереса готово искључиво обављају јавна предузећа. Док се не појави значајније учешће приватног капитала у обављању ових делатности, квалификациони поступак представља неоправдан уступак јавним предузећима, а уколико се жели уштеда јавних средстава такви уступци се морају ограничити. Укидањем посебних услова за примену рестриктивног поступка, омогућавањем ажурирања листе кандидата и услова за квалификацију, наручиоци који обављају комуналне делатности, могу користити рестриктивни поступак уместо досадашњег квалификационог.

Члан 38. проширује овлашћења, послове и одговорност Управе за јавне набавке. Овим чланом потврђује се обавеза Управе за јавне набавке да спроводи поступке за наручиоце (директне кориснике буџетских средстава). Управа за јавне набавке даје мишљења и предлоге наручиоцима у поступцима јавних набавки, како би се неправилности поступака отклониле што пре и како би се изградила добра пракса у примени закона. Управа за јавне набавке је овим чланом овлашћена да покрене прекршајни поступак, чиме се побољшава и убрзава контрола и евентуално санкционисање наручилаца који крше одредбе закона. Изричито је предвиђено да Управа за јавне набавке може покренути поступак пред судом ради утврђивања ништавости уговора о јавној набавци.

Чланом 39. обавезује се Републичка комисија за заштиту права да извештава Народну скупштину о својим активностима, како би представници грађана – пореских обвезника, били упознати са кршењима закона, активностима које у вези са тим Републичка комисија предузима и проблемима које има у обављању послова.

Чланом 40. Републичка комисија за заштиту права се овлашћује да покрене прекршајни и поступак за утврђивање ништавости уговора о јавној набавци, када при обављању послова из своје надлежности утврди да има основа.

Чланом 41. врши се усклађивање назива са важећим прописима.

Чланови 42. до 50. поједностављују поступак заштите права, тако да су разлике у односу на општи управни поступак мање. Важеће решење непотребно компликује и продужава поступак. Предлаже се да се захтев за заштиту права подноси одмах Републичкој комисији, али се предаје преко наручиоца и пружа могућност наручиоцу да и сам усвоји захтев за заштиту права и своју одлуку поништи, уколико нађе да је основан. Рокови за одлучивање се скраћују за наручиоца јер је он већ добро упознат са поступком и документацијом. Наручилац након пријема захтева испитује његову уредност уколико нађе да је уредан усваја га или прослеђује Републичкој комисији са комплетном документацијом. Уколико наручилац не поступи на наведени начин Републичка комисија позива наручиоца и подносиоца захтева да доставе документацију коју поседују, а након тога одлучује на основу података којима располаже. Предвиђа се да захтев за заштиту права задржава даље активности наручиоца у поступку јавне набавке. Уколико постоје оправдани разлози који захтевају да се уговор одмах закључи, односно изврши, Републичка комисија доноси такву одлуку и наставља да решава по поднетом захтеву за заштиту права. У случају спровођења поступка из члана 24. став 1. тачка 4. код којег уложени захтев за заштиту права не задржава даље активности наручиоца, предвиђа се могућност да подносилац захтева предложи

Републичкој комисији доношење одлуке (привремене мере) којом се заустављају даље активности наручиоца, закључење или извршење уговора, док се не одлучи о захтеву. Предлог закона уводи могућност накнаде измакле користи на коју подносилац захтева има право уколико се у поступку заштите права утврди да је његова понуда најповољнија, а наручилац је закључио уговор о јавној набавци супротно члану 108. или је закључио уговор након доношења одлуке Републичке комисије из члана 108. став 1. важећег закона. Подносилац захтева има право на накнаду коју одређује Републичка комисија, а која не може бити већа од 3% вредности уговора о јавној набавци.

Чланом 51. су предвиђене три категорије прекршаја и у складу са тим новчане казне. Новчане казне за одговорна лица су знатно повећане, јер се ради о озбиљним кршењима закона.

Чланом 52. предвиђене су две категорије прекршаја за понуђаче, такође су повећане запрећене новчане казне.

Чланом 53. врши се измена у Анексу IА ради усклађивања са предложеним изменама.

Чланом 54. обавезује се Влада Републике Србије, да омогући поступање Управе за јавне набавке и Републичке комисије у складу са овим законом.

Чланом 55. овлашћује се Законодавни одбор Народне скупштине да утврди пречишћени текст Закона о јавним набавкама.

Чланом 56. одређено је да овај закон ступа на снагу осам дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

У Буџету Републике Србије није потребно обезбеђивање додатних финансијских средстава за спровођење овог закона, већ ће се применом овог закона обезбедити уштеда јавних средстава.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношење овог закона по хитном поступку од нарочите је важности за побољшање ефикасности употребе јавних средстава и смањење буџетских расхода, што није оствариво у ситуацији када је на снази Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 116/2008).

Зато је неопходно да се овај закон донесе по хитном поступку и тиме спрече могуће штетне последице по рад државних органа.